

THAMMASAT EYE CENTER

ประวัติภาควิชาจักษุวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาควิชาจักษุวิทยา เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัด
สถานวิทยาศาสตร์คลินิกของคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเริ่มมีจักษุแพทย์ท่านแรกมา
ปฏิบัติงานตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2536 โดยมีหน่วยตรวจ
ตาตั้งอยู่ที่ชั้น 1 อาคาร มรว.สุวพรรณ สนิทวงศ์ ที่ผ่านมามีผู้
ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสาขาวิชาจักษุวิทยามาแล้ว 6 ท่านดังนี้

1. ผศ.นพ.วิชัย ลีละวงศ์เทวัญ มิถุนายน 2536 – 20 กุมภาพันธ์ 2542
2. รศ.นพ. โกศล คำพิทักษ์ 21 กุมภาพันธ์ 2542 – 30 มิถุนายน 2546
3. ผศ.พญ. วชิราพร เล็กสมบุญ 1 กรกฎาคม 2546 – 14 ธันวาคม 2546
4. ผศ.พญ. วนิดา เปาอินทร์ (รักษาการ) 15 ธันวาคม 2546 – 31 มกราคม 2547
5. รศ.นพ. ปรีชา วาณิชยเศรษฐกุล (รักษาการ) 1 กุมภาพันธ์ 2547 – 12 พฤศจิกายน 2547
6. รศ.นพ. ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสาขาวิชาจักษุวิทยา ตั้งแต่วันที่ 12 พฤศจิกายน 2547 จนถึงปัจจุบัน

นพ.ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์

ในอดีตภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นเพียงหน่วยงานเล็กๆที่มีภารกิจหลักในการสอนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 เป็นเวลา 3 สัปดาห์โดยจัดการเรียนการสอนร่วมกับสาขาวิชาโสต ศอ นาสิก และมีอาจารย์ประจำสาขาวิชาเพียง 3-4 ท่าน ต่อมาในปี 2547 ได้เกิดการพัฒนาขึ้น โดยความสนับสนุนของรองศาสตราจารย์ นายแพทย์กัมมาล กุมาร ปาวา คณบดีคณะแพทยศาสตร์ในขณะนั้นและผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงพรระวี เต็งอำนวยการ รองผู้อำนวยการ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติฝ่ายบริการสุขภาพและวิชาการ โดยมีรองศาสตราจารย์นายแพทย์ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์เป็นหัวหน้าภาควิชาจักษุวิทยา พร้อมด้วยความร่วมมือของคณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทำให้ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาภาควิชาจักษุวิทยา (หรืองานจักษุวิทยาในกลุ่มงานแพทย์ ของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ) มีความเจริญก้าวหน้าและเติบโตเป็นลำดับ ทั้งทางด้านการให้บริการวิชาการ การเรียนการสอน การวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ลำดับการพัฒนาของภาควิชาจักษุวิทยาในด้านต่างๆที่สำคัญมีดังนี้

ด้านการเรียนการสอน

นอกเหนือจากการเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของคณะแพทยศาสตร์แล้ว ภาควิชาจักษุวิทยายังมีการเปิดการเรียนการสอนอีกหลายหลักสูตร ทั้งในระดับแพทย์ประจำบ้าน แพทย์ประจำบ้านต่อยอด และพยาบาลเวชปฏิบัติทางตา รวมทั้งเป็นที่ศึกษาดูงานของนักศึกษาแพทย์จากสถาบันต่างๆทั้งในและต่างประเทศ

- เดือนมีนาคม 2548 ได้รับการประเมินจากอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ ของราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นสถาบันฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านด้านจักษุวิทยา และได้รับการอนุมัติจากแพทยสภาวันที่ 12 พฤษภาคม 2548 ให้เป็นสถาบันฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน สาขาวิชาจักษุวิทยาปีละ 3 ตำแหน่งและได้รับอนุมัติเพิ่มจำนวนการผลิตแพทย์ประจำบ้านเป็นปีละ 5 ตำแหน่งตั้งแต่ปีการศึกษา 2552

ประเมินสถาบันฝึกอบรม

ประเมินเพิ่มเรชิตินที่ฝึกอบรมเป็น 5 คน

- เดือนสิงหาคม 2548 มีการจัดตั้งโครงการตำราจักษุธรรมศาสตร์เพื่อผลิตตำราด้านจักษุวิทยาขึ้น โดยในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการผลิตหนังสือและตำรามากมาย อาทิเช่น ตำราจักษุวิทยา, ตำราปฏิบัติการและหัตถการทางจักษุ, ตำราพยาบาล เวชปฏิบัติทางตา หนังสือโรคต้อหิน และตำราแนวทางจักษุวิทยาสำหรับเวชปฏิบัติทั่วไป เป็นต้น

วารสารจักษุธรรมศาสตร์

- ตั้งแต่ปี 2550 ได้ริเริ่มการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมจักษุแพทย์ภาคกลาง เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการต่อจักษุแพทย์และแพทย์ประจำบ้านที่ปฏิบัติงานในเขตจังหวัดภาคกลางทั้งหมด ซึ่งนอกจากเป็นการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการใหม่ๆแล้ว ยังเป็นการสร้างเครือข่ายด้านจักษุวิทยาในการช่วยเหลือกันทั้งทางด้านวิชาการและการให้การดูแลสุขภาพตาประชาชนในพื้นที่ต่างๆซึ่งในปัจจุบันจะมีจักษุแพทย์เข้าร่วมการประชุมเป็นจำนวนมาก

งานจักษุแพทย์ภาคกลาง

- ในปี 2550 ด้วยความร่วมมือระหว่างภาควิชาจักษุวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์และโรงพยาบาล ธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ โดยการอนุมัติของสภากาพยาบาลได้เปิดหลักสูตรการอบรม พยาบาลเวชปฏิบัติทางตาขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนบุคลากรทางด้านจักษุวิทยา โดยสามารถ ให้การอบรมได้ปีละ 30-40 ตำแหน่ง ในปัจจุบันได้รับความนิยมจากโรงพยาบาลต่างๆทั่วประเทศ ในการส่งพยาบาลเข้าอบรมในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นี้

ด้านการวิจัย

การวิจัยเป็นภารกิจหลักของสถาบันการศึกษาในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดอยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เน้นด้านการวิจัย ทำให้คณะแพทยศาสตร์และภาควิชาจักษุธรรมศาสตร์ให้ความสำคัญสำหรับการผลิตงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ ความรู้ใหม่ๆทางจักษุวิทยา

- ในเดือนมีนาคม 2549 เริ่มการจัดทำวารสารของภาควิชาฯชื่อ วารสารจักษุธรรมศาสตร์ (Thammasat Thai Journal of Ophthalmology) ออกราย 6 เดือน เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ ภาควิชาจักษุวิทยาแก่จักษุแพทย์และผู้สนใจทั่วประเทศ โดยวารสารจักษุธรรมศาสตร์เป็นวารสาร จักษุภาษาไทยเล่มแรกที่ได้รับการยอมรับให้อยู่ในฐานะข้อมูลของศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre)
- ในปี 2552 ได้มีการจัดตั้งโครงการวิจัยจักษุธรรมศาสตร์เพื่อสนับสนุนและช่วยเหลืออาจารย์แพทย์ และแพทย์ประจำบ้านในการจัดหาทุนวิจัยทั้งจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัย ดำเนินงาน ทางด้านเอกสาร สนับสนุนการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน ทำให้มีการผลิตผลงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น ตามลำดับ
- ในปี 2557 มีการจัดตั้ง ศูนย์วิจัยจักษุธรรมศาสตร์ โดยมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำ รวบรวมข้อมูลที่ จำเป็น และติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกคณะแพทยศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ให้มีการผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ด้านการให้บริการวิชาการ

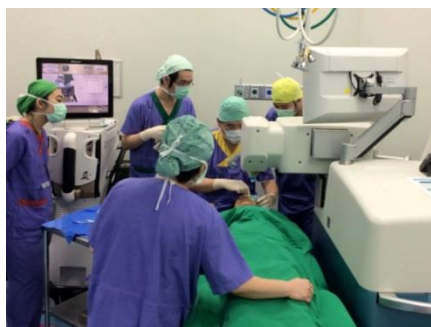
นอกจากบทบาทในด้านวิชาการด้านจักษุวิทยาแล้ว ภาควิชาจักษุวิทยายังได้มีการนำองค์ความรู้และ ทรัพยากรที่มีคุณภาพให้บริการในการตรวจรักษาผู้ป่วยทางด้านจักษุวิทยาแก่ประชาชน ทำให้มีประชาชน มารับบริการตรวจรักษาเป็นจำนวนมากเป็นประจำทุกปี

- ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2547 มีการจัดตั้ง “ศูนย์ตาธรรมศาสตร์” เพื่อเป็นหน่วยงานในการให้บริการทางจักษุวิทยาครบวงจร ในรูปแบบของ”Center of Excellence” โดยมีจักษุแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาย่อยที่จำเป็นอย่างครบถ้วน มีการขยายพื้นที่ตรวจผู้ป่วยนอก จัดตั้งหอผู้ป่วยในเฉพาะทางจักษุวิทยา และเพิ่มเครื่องมือที่ทันสมัยในการผ่าตัดรักษาโรคตาที่ซับซ้อนต่างๆ
- ภาควิชาจักษุวิทยาได้จัดกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์แก่ประชาชนเป็นประจำทุกปี อาทิเช่นการแจกแว่นสายตาแก่ผู้ด้อยโอกาสในโครงการแว่นตาเพื่อน้องเฉลิมพระเกียรติ, โครงการแว่นเพื่อผู้สูงวัยเฉลิมพระเกียรติ และโครงการแว่นเงินเพื่อเธอ เป็นต้น

เผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน

- ตั้งแต่ปี 2552 มีการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านต่างๆทางจักษุวิทยา เช่นศูนย์เลสิกธรรมศาสตร์, โคมแว่นตา และศูนย์ช่วยผ่าตัดตาแบบไร้ใบมีดด้วยเฟมโตเลเซอร์ ทำให้มีการพัฒนาทางด้านการเรียนการสอน การวิจัยและการรักษาผู้ป่วยมากยิ่งขึ้น

Femtosecond cataract

- ในปี 2558 เริ่มมีโครงการขยายการบริการสู่ชุมชนในแนวรุก โดยการทำข้อตกลงร่วมระหว่างคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานีในการออก

บริการนอกพื้นที่เป็นประจำที่โรงพยาบาลชุมชนหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี เพื่อการตรวจและผ่าตัดโรคต้อกระจกซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ให้คนไทยลดปัญหาตาบอดจากโรคต้อกระจก

ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ

เพื่อให้สอดคล้องต่อวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และคณะแพทยศาสตร์ด้านความเป็นนานาชาติ ภาควิชาจักษุวิทยาจึงดำเนินโครงการด้านความเป็นนานาชาติในหลายรูปแบบ

งานประชุมวิชาการคณะแพทยศาสตร์ Asian Economic Community ophthalmology meeting ครั้งที่ 1

งานประชุมวิชาการคณะแพทยศาสตร์ Asian Economic Community ophthalmology meeting ครั้งที่ 2

- ในปี 2556 ด้วยความสนับสนุนของคณะแพทยศาสตร์ ภาควิชาจักษุวิทยาได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการ AECOM (ASEAN Economic Community Ophthalmology meeting) ขึ้นสำเร็จในประเทศไทย เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการร่วมเป็นกลุ่มประเทศเศรษฐกิจอาเซียนร่วมกัน โดยมีจักษุแพทย์จากหลากหลายประเทศเข้าร่วมประชุม ก่อให้เกิดความร่วมมือในระดับประเทศขึ้นทั้งทางด้านวิชาการ การแลกเปลี่ยนนักศึกษา การวิจัยและการพัฒนาการดูแลสุขภาพตาในแต่ละประเทศ โดยมีการจัดการประชุมครั้งที่ 1 และ 2 ในประเทศไทยในปี 2556 และ 2557 ตามลำดับ และราชวิทยาลัยจักษุแพทย์กัมพูชา (Cambodia Ophthalmology Society) จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งที่ 3 ที่เมืองเสียมเรียบ ประเทศกัมพูชา ในเดือนมิถุนายน 2558 เพื่อให้เกิดเป็นความร่วมมือในระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

AECOM MEETING

- ตั้งแต่ปี 2556 หลักสูตรพยาบาลเวชปฏิบัติทางตาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เปิดโอกาสให้นักเรียนพยาบาลจากต่างประเทศมาเข้าร่วมการอบรมตลอดหลักสูตร 4 เดือน โดยในปี 2556 มีผู้เข้าอบรมจากประเทศกัมพูชา 2 คน ปี 2557 จากประเทศพม่า 2 คน และในปี 2558 จะเป็นพยาบาลจากประเทศลาว ซึ่งนอกจากจะเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงทางด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยังเป็นการช่วยเหลือเพื่อพัฒนาศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยโรคตาในประเทศที่มาเข้ารับการอบรมอีกด้วย
- นอกจากการเปิดโอกาสให้นักศึกษาแพทย์จากต่างประเทศมาเลือกวิชาเลือกในภาควิชาจักษุวิทยาแล้ว ในปี 2558 ยังเปิดการอบรมแพทย์ประจำบ้านจักษุวิทยาจากประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยในปี 2558 มีแพทย์จากประเทศกัมพูชา 1 คนและลาว 1 คนมาเข้ารับการอบรมตามหลักสูตร ซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือและเพื่อสร้างเครือข่ายจักษุวิทยาระหว่างประเทศต่อไป

ภาควิชาจักษุวิทยามีการเติบโตและพัฒนาในด้านต่างๆสอดคล้องกับแนวทางของคณะแพทยศาสตร์และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของคณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เชื่อว่าในช่วงทศวรรษต่อไปก็จะยังคงเป็นทศวรรษแห่งการพัฒนาเพื่อเป็นพลังในการร่วมขับเคลื่อนให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อประชาชน

ภาพน้ำท่วมธรรมศาสตร์ปีพ.ศ. 2555

จักขุธรรมศาสตร์